

The Study of Needs Assessment on Authentic Assessments of Blended Learning

Lerlak Othakanon, Danucha Saleewong, Kanreutai Klangphahol, Wassaporn Jirojpan,
Sasnan Setthawatbode, and Busaya Ju-ngam

^{1,2,3,4} Faculty of Education, Valaya Alongkorn Rajabhat University under the Royal Patronage, Pathum Thani, Thailand

⁵ Faculty of Humanities and Social Sciences, Valaya Alongkorn Rajabhat University under the Royal Patronage, Pathum Thani, Thailand

⁶ Faculty of Science and Technology, Valaya Alongkorn Rajabhat University under the Royal Patronage, Pathum Thani, Thailand

E-mail: lerlak@vru.ac.th, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0002-2397-6906>

E-mail: danucha@vru.ac.th, ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-8145-6170>

E-mail: Kanreutai@vru.ac.th, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0003-2294-6390>

E-mail: wassaporn@vru.ac.th, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0007-6934-5372>

E-mail: sasnan@vru.ac.th, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0001-5488-9517>

E-mail: busaya@vru.ac.th, ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-9172-7384>

Received 12/11/2024

Revised 19/11/2024

Accepted 19/12/2024

Abstract

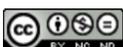
Background and Aims: Assessment based on actual conditions that are consistent with learner behavior under the concept of blended learning. It aims to combine the best features of classroom teaching and online teaching. The purpose of this research is to investigate the requirements for authentic assessments of blended learning.

Methodology: The sample group in this research consisted of 400 participants, including school administrators and teachers, selected through multistage random sampling. The research instrument used was a questionnaire. Data were analyzed using descriptive statistics and evaluated needs with the Priority Needs Index (PNI_{modified}).

Results: The results of the research found that in ranking the needs assessment for authentic assessment in blended learning, all expected conditions are rated at the highest level, while actual conditions are rated as good across all areas. Considering the Priority Needs Index (PNI_{modified}), the most urgent need for improvement in teachers' authentic assessment of blended learning is in the context of assessment ($PNI_{\text{modified}} = 0.199$), followed by the role of students in authentic assessments of blended learning ($PNI_{\text{modified}} = 0.197$), and the scoring process in authentic assessments of blended learning ($PNI_{\text{modified}} = 0.195$), respectively.

Conclusion: The urgent need for improvement in the authentic assessment of blended learning lies in the areas of assessment context, student roles, and scoring processes.

Keywords: Needs Assessment; Authentic Assessments; Blended Learning

การศึกษาความต้องการจำเป็นในการประเมินตามสภาพจริงของการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน

เลอลักษณ์ โอทยานนท์, ดนุชา สลึงศ์, กันต์ฤทัย คลังพหล, วัศส์พร จิโรจพันธ์, ศศิรินทร์ เศรษฐวิวัฒน์บดี
และ บุษยา จูงาม

^{1,2,3,4}คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

⁵คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

⁶คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

บทคัดย่อ

ภูมิหลังและวัตถุประสงค์: การประเมินตามสภาพจริงที่สอดคล้องกับพฤติกรรมของผู้เรียนภายใต้แนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน มีเป้าหมายเพื่อรวมเอาคุณลักษณะที่ดีที่สุดของการเรียนการสอนในห้องเรียนและการเรียนการสอนแบบออนไลน์เข้าด้วยกัน การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นของการประเมินตามสภาพจริงของการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน

ระเบียบวิธีการวิจัย: กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู จำนวน 400 คน ได้มาจากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามความต้องการจำเป็น วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา และประเมินความต้องการจำเป็นด้วยค่า $PNI_{Modified}$

ผลการวิจัย: พบว่า ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการประเมินตามสภาพจริงของการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานจำแนกตามด้าน พบว่า ผลการประเมินสภาพที่คาดหวังทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด สภาพที่เป็นจริงทุกด้านอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น พบว่า ความต้องการจำเป็นที่ต้องได้รับการแก้ไขเร่งด่วนสำหรับครูเกี่ยวกับการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงของการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน มากที่สุด คือ ด้านบริบทการประเมินตามสภาพจริงของการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน (ค่า $PNI_{modified} = 0.199$) รองลงมา ด้านบทบาทของผู้เรียนตามสภาพจริงของการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน (ค่า $PNI_{modified} = 0.197$) และด้านกระบวนการให้คะแนนตามสภาพจริงของการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน (ค่า $PNI_{modified} = 0.195$) ตามลำดับ

สรุปผล: ความต้องการจำเป็นในการประเมินตามสภาพจริงของการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานจำเป็นต้องได้รับการแก้ไขเร่งด่วนในด้านบริบทการประเมิน ด้านบทบาทของผู้เรียน และด้านกระบวนการให้คะแนน

คำสำคัญ : ความต้องการจำเป็น; การประเมินตามสภาพจริง; การจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน

บทนำ

การศึกษา หมายความว่าถึง กระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคม การเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (พรบ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542) นอกจากนี้ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (หมวด 4) มาตรา 22 ได้บัญญัติไว้ว่า “การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ” และมาตรา 26 บัญญัติไว้ว่า “ให้สถานศึกษาจัดการประเมินผู้เรียนโดย

พิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรม และการทดสอบควบคุมในกระบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสมของแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษา

ในยุคศตวรรษที่ 21 นั้น ครอบคลุมช่วงเวลาตั้งแต่ปีค.ศ. 2001-2100 ซึ่งเป็นยุคแห่งโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงที่เร็วขึ้น ไม่แน่นอน ความรู้เปลี่ยนแปลง ง่ายเร็ว สารสนเทศเพิ่มแบบระเบิด คนถูกกระแสนวัตกรรม ในขณะที่วัดถูกมาก ล้น จิตวิญญาณงาน นอกจากนี้โลกยังเชื่อมถึงกันหมด คนเปลี่ยน ชีวิตเปลี่ยน งานเปลี่ยน ทำให้ปัจจุบันการเรียน ไม่ใช่แค่การเรียนในระบบ แต่ต้องเชื่อมถึงในระดับท้องถิ่น (Local) และระดับโลก (Global) เทคโนโลยีทำให้ลด ข้อจำกัดในการเรียนรู้รูปแบบการเรียนการสอน เกิดการสื่อสารแบบหลายทาง คือ เด็ก ครู และผู้ปกครอง พ่อแม่ อาจจะต้องเข้ามาเรียนการเลี้ยงลูก และต่อไประบบการศึกษาจะต้องมีผู้เชี่ยวชาญปัญหาในแต่ละด้านเข้ามาช่วยให้ คำแนะนำ ผนึกกำลังผ่านเทคโนโลยีนอกห้องเรียนและในห้องเรียน นอกกรอบ ในระบบ ทำให้เด็กฉลาด แข็งแรง และอยู่รอด ซึ่งปรัชญาการศึกษาไทยในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 1) ปรับเปลี่ยนอัตลักษณ์ (Identity) คนไทย จากเดิมแต่ละคนมีสถานะเป็นพลเมืองไทยสู่ความเป็นคนไทยที่เป็นส่วนหนึ่งของพลเมืองโลก 2) ปรับเปลี่ยน จุดเน้น (Reorientation) จากการเน้นสร้างคนเพื่อป้อนการเติบโตทางเศรษฐกิจ (People to Growth) ไปสู่การ เน้นการสร้างการเติบโตเพื่อรองรับศักยภาพของผู้คนในสังคม (Growth the People) เพื่อตอบโจทย์สังคมองค์ ความรู้ 3) ปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ (Paradigm) จากความพยายามเอาชนะธรรมชาติ (Controlling Nature) มา เป็นการอยู่ร่วมกับธรรมชาติ (Living with Nature) 4) ปรับเปลี่ยนวัฒนธรรม (Transformation of Culture) จากการเป็นสังคมที่มุ่งมัน แข่งขันฟาดฟันต้องเอาชนะผู้อื่น (Competition-Driven) เป็นในลักษณะเกื้อกูลแบ่งปัน (Collaborative-Culture) และ 5) ขับเคลื่อนประเทศไทยไปสู่โลกที่หนึ่ง (First World Nation) นอกจากการมุ่ง ไปสู่การเป็นประเทศพัฒนาแล้ว (Developed Country) ยังคงต้องคำนึงถึงประเด็นด้านสังคมวัฒนธรรม โดยเฉพาะการสร้างเกียรติภูมิในความเป็นชาติ (Dignity of Nation) (สุวิทย์ เมษินทรีย์, 2557)

เป้าประสงค์หลักของการศึกษาในระดับมหภาคที่เป็นเป้าหมายปลายทางของการจัดการศึกษา คือ ผลลัพธ์ ของระบบการศึกษา (Education Output) ประกอบไปด้วย 5 เป้าประสงค์หลัก คือ การเข้าถึง (Access) ความ เท่าเทียม (Equity) คุณภาพ (Quality) ประสิทธิภาพ (Efficiency) และตอบโจทย์บริบทที่เปลี่ยนแปลง (Relevancy) ซึ่งเป้าหมายของการศึกษาไทยในอนาคตอีก 20 ปีข้างหน้า ประเด็นที่สำคัญที่สุด คือ เรื่อง คุณภาพการศึกษา รวมไปถึงการตอบโจทย์บริบทที่เปลี่ยนแปลง (สุวิทย์ เมษินทรีย์, 2557)

การวัดและประเมินผลเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้เป็นไปอย่างกลมกลืนและต่อเนื่อง นำไปสู่การปฏิบัติและเกิดประโยชน์สูงสุดอย่างแท้จริง การประเมินตามสภาพจริงเป็นการประเมินจากการลงมือ ปฏิบัติจริงของผู้เรียน และเชื่อมโยงการเรียนรู้กับชีวิตและสังคม ซึ่งผู้เรียนได้แสดงออกถึงความรู้ ความสามารถ กระบวนการคิด และความรู้สึก เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมประเมินผลงานของตนเอง และใช้การประเมินอย่าง หลากหลายตามสถานการณ์ที่เป็นจริงโดยกระทำอย่างต่อเนื่อง (สมาคมคณิตศาสตร์แห่งประเทศไทยในพระบรม ราชูปถัมภ์, 2541) ซึ่งในการประเมินการเรียนรู้ตามสภาพจริงมีลักษณะสำคัญ คือ ประเมินในสิ่งที่ผู้เรียนรู้และ สามารถทำได้ เน้นวัตถุประสงค์ที่มีความหมายโดยตรงมากกว่าทางอ้อม ลักษณะงานหรือกิจกรรมควรมีระดับความ เป็นจริงมากที่สุดเพื่อให้ผู้เรียนรู้อำนาจหรือกิจกรรมเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตประจำวัน และใช้งานหรือกิจกรรมที่ ส่งเสริมความคิดกว้างขวางมากกว่าคำตอบถูกคำตอบเดียว และควรเป็นงานที่ทำเป็นกลุ่มซึ่งใช้เวลาพอสมควร ในการทำงานให้เสร็จ เครื่องมือหรือเทคนิคการประเมินจึงมีหลากหลายชนิดครอบคลุมการทดสอบชนิดต่าง ๆ (บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์, 2544)

การวัดประเมินตามสภาพจริง เป็นการวัดและประเมินความก้าวหน้าของผู้เรียนซึ่งเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนา (กรมวิชาการ, 2540) และจากการศึกษาความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาความสามารถในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ พบว่า ครูมัธยมศึกษามีความต้องการพัฒนาการสร้างเครื่องมือมาก เนื่องมาจากครูขาดความรู้และทักษะด้านการวัดและประเมินผล นอกจากนี้ยังมีสาเหตุอื่น ได้แก่ ครูมีภาระงานมาก ขาดความตระหนักถึงความสำคัญในการวัดและประเมินผล ตัวชี้วัดในหลักสูตรมีจำนวนมาก ทักษะคติของครูที่แตกต่างกัน วัฒนธรรมองค์กรที่มีความเกรงใจผู้อาวุโส และผู้ปกครองไม่มีเวลาให้ความร่วมมือในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ แนวทางเพื่อพัฒนาความสามารถในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้สูงสุด คือ การอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อสร้างความตระหนักให้ครูเห็นความสำคัญของการวัดและประเมินผล (กัลยวิสาข์ ธาราวร และกมลวรรณ ตั้งธนกานนท์, 2560)

ปัญหาสำคัญของการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงในบริบทการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน (Blended Learning) คือ ความพร้อมและความเข้าใจของครูยังไม่เพียงพอ ทั้งด้านการสร้างเครื่องมือและการออกแบบการประเมินที่สอดคล้องกับบริบทจริง รวมถึงภาระงานที่มากและการขาดความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้อง เช่น ผู้ปกครอง นอกจากนี้ ตัวชี้วัดในหลักสูตรที่ซับซ้อนและข้อจำกัดทางเทคโนโลยียังเป็นอุปสรรคสำคัญ การประเมินตามสภาพจริงที่เหมาะสมต้องเชื่อมโยงการเรียนรู้กับชีวิตจริง ส่งเสริมการพัฒนาทักษะศตวรรษที่ 21 และสร้างสมดุลระหว่างการใช้เทคโนโลยีกับกระบวนการเรียนรู้ในห้องเรียน

งานวิจัยนี้มุ่งเน้นการประเมินตามสภาพจริงที่สอดคล้องกับพฤติกรรมของผู้เรียน ภายใต้แนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน (Blended Learning) โดยมีเป้าหมายเพื่อรวมเอาคุณลักษณะที่ดีที่สุดของการเรียนการสอนในห้องเรียนและการเรียนการสอนแบบออนไลน์เข้าด้วยกัน และผู้วิจัยเล็งเห็นถึงความสำคัญของการประเมินตามสภาพจริงที่สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน ดังนั้นจึงศึกษาถึงความต้องการจำเป็นของการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงของการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน เพื่อให้ได้มาซึ่งการพัฒนาผู้เรียนอย่างมีคุณภาพ

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นของการประเมินตามสภาพจริงของการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน

การทบทวนวรรณกรรม

การศึกษาความต้องการจำเป็นในการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงของการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน ผู้วิจัยได้มีการทบทวนวรรณกรรมโดยศึกษาเอกสาร วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง และการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน โดยสรุปได้ดังนี้ (บุญยาพร สารมะโน, 2559; สมศักดิ์ ภูวิภาดาพรรณ, 2554; ฐิติพัฒน์ โกเมนพรณกุล, 2554; ปณิตา วรรณพิรุณ, 2551; โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2564; สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2564; Oliver & Trigwell, 2005; Staker & Horn, 2012; Thorne, 2003; Carman, 2005; Harrell, 2020; Frey, Schmitt, & Allen, 2009; Frey, 2014; Wiggins, 1989)

การประเมินตามสภาพจริงของการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน (Authentic Assessment of Blended Learning) หมายถึง การออกแบบการประเมินทักษะ ความสามารถและพฤติกรรมที่เกิดขึ้นในด้านต่างๆ ของนักเรียนโดยใช้สถานการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตจริง ผ่านกระบวนการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนที่เป็น

วิธีที่ดีที่สุดผสมผสานกับการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบออนไลน์ที่บูรณาการเทคโนโลยีและนวัตกรรมต่าง ๆ มาช่วยในการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ครูผู้สอนได้ทราบถึงทักษะและความสามารถของนักเรียนที่เกิดขึ้นจริงในชีวิตประจำวัน ภายใต้การมีส่วนร่วมของสมาชิกของระบบนิเวศการจัดการเรียนรู้ 5 ส่วนหลัก ได้แก่ ผู้เรียน ครอบครัว โรงเรียน ครู/อาจารย์ และ สังคม/ชุมชน โดยประกอบไปด้วยกระบวนการที่สามารถนำมาปฏิบัติในการประเมินผลในชั้นเรียน ดังนี้

1) **ด้านบริบทของการประเมิน** หมายถึง กระบวนการออกแบบชิ้นงานและวิธีประเมินใกล้เคียงกับชีวิตจริง นอกห้องเรียน การออกแบบให้ใช้ทักษะการคิดขั้นสูงในการทำชิ้นงานให้สำเร็จ และการประเมินทักษะและความสามารถจากการปฏิบัติหรือสร้างสรรค์ผลผลิต

2) **ด้านบทบาทของผู้เรียน** หมายถึง การออกแบบการประเมินให้ข้อมูลป้อนกลับ (feedback) ผู้เรียนเพื่อกำกับการเรียนรู้ของตนเอง โดยคะแนนไม่มีผลต่อเกรด ผู้เรียนร่วมกันกับผู้เรียน หรือครูในการทำชิ้นงาน การประเมินการปฏิบัติ และการออกแบบการประเมิน ผู้เรียนนำเสนอคำตอบหรือผลการปฏิบัติชิ้นงาน และตอบข้อซักถาม ซึ่งอาจนำเสนอหน้าชั้นเรียน หรือเป็นข้อเขียนในส่วนของประเมิน

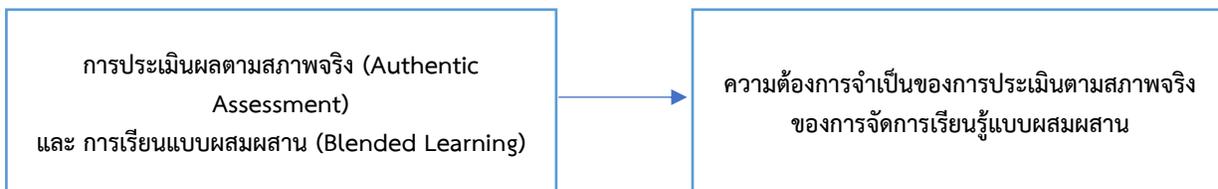
3) **ด้านกระบวนการให้คะแนน** หมายถึง การออกแบบวิธีการประเมินโดยคะแนนจากการประเมินมาจากการสะท้อนคะแนนหลายส่วนหลายองค์ประกอบ หรือจากแฟ้มสะสมงานและผลงานผู้เรียน ดำเนินการให้ผู้เรียนทราบกฎการให้คะแนน หรือเป็นส่วนหนึ่งในการกำหนดกฎการให้คะแนน ผู้สอนใช้เกณฑ์การให้คะแนนเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน กำหนดให้ชิ้นงานและคะแนนสะท้อนการรอบรู้ของผู้เรียนทั้งในส่วนทักษะและความสามารถ โดยเป็นการให้คะแนนแบบอิงเกณฑ์

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่าม้งานวิจัยที่หลากหลายที่เน้นการพัฒนากระบวนการเรียนรู้และการประเมินเพื่อส่งเสริมทักษะสำคัญของผู้เรียนในบริบทที่หลากหลาย เช่น บุญยาพร สารมะโน, บุญชม ศรีสะอาด, และอมร มะลาศรี (2561) ศึกษาการพัฒนา รูปแบบการประเมินตามสภาพจริงเพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน ม.2 โดยใช้กระบวนการวิจัย 4 ระยะ และพัฒนา รูปแบบการประเมินที่ประกอบด้วย 2 ระยะ 7 ขั้นตอน ผลการทดลองใช้แสดงให้เห็นนักเรียนมีการคิดวิเคราะห์ที่สูงขึ้นและพึงพอใจต่อรูปแบบที่พัฒนา พัฒนศักดิ์ กงภูธร (2563) ศึกษาการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานโดยใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับสื่อสังคม พบว่าการเรียนรู้ด้วยปัญหาเป็นฐานช่วยพัฒนาทักษะการคิดแก้ปัญหา และสร้างกระบวนการคิดเชิงขั้นตอนผ่านสถานการณ์จริง ช่วยให้นักเรียนเข้าใจปัญหาอย่างลึกซึ้งและมีประสิทธิภาพในการแก้ปัญหา พยุงศรี วังโส (2561) พัฒนามาตรฐานการประเมินตามสภาพจริงสำหรับครูในโรงเรียนประถมศึกษา โดยพัฒนา 8 มาตรฐานที่เน้นการประเมินตามสภาพจริงและการสะท้อนผล ซึ่งมีประสิทธิภาพสูงในการใช้จริง Yuliyana, Rochmiyati, & Maulina (2021) ศึกษาเครื่องมือการประเมินแบบผสมผสานในโรงเรียนประถมศึกษาตามกรอบ ADDIE พัฒนาโมเดลการประเมิน 3 ประเภท ได้แก่ การประเมินตนเอง การประเมินโดยเพื่อน และการประเมินโดยครู เพื่อรองรับการประเมินแบบผสมผสานที่มีประสิทธิภาพ Yu et al. (2023) ศึกษาโมเดลการเรียนรู้แบบผสมผสานเชิงความร่วมมือในวิทยาลัยอาชีวศึกษา พบว่าโมเดลดังกล่าวช่วยพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและพฤติกรรมพึงประสงค์ของนักศึกษาได้อย่างมีนัยสำคัญ Liu & Lu (2024) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการเวลาและความเชื่อมั่นในตนเองในบริบทการเรียนรู้แบบผสมผสาน พบว่าการฝึกการจัดการเวลาช่วยเพิ่มความเชื่อมั่นในตนเองและส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองและการมีส่วนร่วมในบทเรียน

กรอบแนวคิดการวิจัย

งานวิจัยนี้ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยโดยสังเคราะห์องค์ประกอบและศึกษาทบทวนวรรณกรรม เอกสารและงานวิจัยของการประเมินตามสภาพจริงของ (Wiggins, 1990; Mayer, 1992; Worthen & Sanders, 1993; Whitlock & Nanavati, 2013; Frey, 2014; สมศักดิ์ ภู่วิภาดาธารธน์, 2554) และการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน ของ (Graham, Allen & Ure, 2003; Thorne, 2003; Carman, 2005; Oliver & Trigwell, 2005; มนต์ชัย เทียนทอง, 2549; ปณิตา วรรณพิรุณ, 2551; อธิภัทร ถิ่นแสนดี และปัทมา สังชาติ, 2564)

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ โรงเรียนในภาคกลาง รวมทั้งสิ้น 6,308 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูหรือผู้สอน สังกัดโรงเรียนในจังหวัดปทุมธานี จำนวน 400 คน ที่ได้มาจากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. สุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) จากจังหวัดในภาคกลาง 22 จังหวัด ได้จังหวัดปทุมธานี
2. สุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากโรงเรียนในจังหวัดปทุมธานี 330 โรงเรียน ได้ 29 โรงเรียน จาก 4 สังกัด ได้แก่ สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 5 โรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 10 โรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำนวน 10 โรงเรียน และสังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม จำนวน 4 โรงเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามความต้องการจำเป็นของการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงของการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน เป็นแบบการตอบข้อมูลสองชุด หรือการตอบสนองคู่ (Dual-response format) ตามสภาพที่เป็นจริง และสภาพที่คาดหวัง ที่ตรงกับความคิดเห็นของครู หรือผู้สอน มีการตอบด้วยการประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยเกณฑ์การให้คะแนนตามน้ำหนักของคำตอบให้คะแนนเป็น 5, 4, 3, 2, 1 ตามลำดับ แบ่งเป็น 3 ด้าน ดังนี้

- ด้านที่ 1 ด้านบริบทการประเมินตามสภาพจริงของการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน
- ด้านที่ 2 ด้านบทบาทของผู้เรียนตามสภาพจริงของการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน
- ด้านที่ 3 ด้านกระบวนการให้คะแนนตามสภาพจริงของการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน

การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

1. ดำเนินการสร้างแบบสอบถามความต้องการจำเป็นของการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงของการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน

2. ตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามโดยการหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน พิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Item-objective congruence: IOC) โดยเลือกข้อคำถามเฉพาะข้อที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ผลการวิเคราะห์พบว่า มีค่า IOC ต่ำสุดเท่ากับ 0.67 สูงสุดเท่ากับ 1.00 ผู้วิจัยคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 – 1.0 ไว้และนำไปสร้างเป็นข้อคำถามในแบบสอบถามต่อไป จำนวน 42 ข้อ โดยนำไปใช้ได้จำนวน 22 ข้อ ปรับปรุงและนำไปใช้จำนวน 20 ข้อ

3. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

4. นำแบบสอบถามความต้องการจำเป็นไปทดลองใช้กับผู้ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีวัดความสอดคล้องภายในจากการหาค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟาของครอนบาค (α -Coefficient) คัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามด้วยวิธีสัมประสิทธิ์ แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามแบบของครอนบาค มากกว่า 0.70 (Cronbach, 1970) ผลการวิเคราะห์มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับของสภาพที่เป็นจริง เท่ากับ 0.982 เป็นค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับของสภาพที่คาดหวังเท่ากับ 0.979

5. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามและจัดทำฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู หรือผู้สอน โดยดำเนินการให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม เรื่อง ความต้องการจำเป็นของการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงของการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประมวลค่าทางสถิติด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป โดยวิเคราะห์คะแนนเฉลี่ยของสภาพที่ควรจะเป็นและสภาพที่เป็นจริงด้านความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงของการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานโดยเฉลี่ยรวม ซึ่งได้จากแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับที่ได้นำมาปรับคะแนนตามที่กำหนดไว้ ด้วยการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยวิธีการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) โดยใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายของข้อมูล ซึ่งผู้วิจัยได้เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด โดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่แบ่งมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) ดังนี้ (ขาดบรรณานุกรมค่ะ)

5 คะแนน หมายถึง สภาพจริงที่เป็นอยู่และสภาพที่ควรจะเป็นอยู่ในระดับมากที่สุด

4 คะแนน หมายถึง สภาพจริงที่เป็นอยู่และสภาพที่ควรจะเป็นอยู่ในระดับมาก

3 คะแนน หมายถึง สภาพจริงที่เป็นอยู่และสภาพที่ควรจะเป็นอยู่ในระดับปานกลาง

2 คะแนน หมายถึง สภาพจริงที่เป็นอยู่และสภาพที่ควรจะเป็นอยู่ในระดับน้อย

1 คะแนน หมายถึง สภาพจริงที่เป็นอยู่และสภาพที่ควรจะเป็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

กำหนดเกณฑ์การแปลความหมายของค่าคะแนนตามวิธีของเบสท์ (Best, 1984) มี 5 ระดับ คือ

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง สภาพจริงที่เป็นอยู่และสภาพที่ควรจะเป็นอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง สภาพจริงที่เป็นอยู่และสภาพที่ควรจะเป็นอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง สภาพจริงที่เป็นอยู่และสภาพที่ควรจะเป็นอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง สภาพจริงที่เป็นอยู่และสภาพที่ควรจะเป็นอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง สภาพจริงที่เป็นอยู่และสภาพที่ควรจะเป็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

2. จากนั้นหาค่าความต้องการจำเป็นโดยวิธีการกำหนดดัชนีความสำคัญของลำดับความต้องการจำเป็นโดยใช้สูตร Modified Priority Needs Index ($PNI_{modified}$)

ผลการวิจัย

ผลการประเมินความต้องการจำเป็นและการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นของการประเมินตามสภาพจริงของการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน ผู้วิจัยได้นำเสนอออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่

ด้านที่ 1 ด้านบริบทการประเมินตามสภาพจริงของการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน พบว่า พิสัยของดัชนีความต้องการจำเป็นมีค่าอยู่ระหว่าง 0.177 – 0.290 ประเด็นที่ครูมีความต้องการจำเป็นมากกว่าประเด็นอื่นเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 4 รายการแรก ได้แก่ การมอบหมายภาระงานให้ผู้เรียนปฏิบัติเป็นกลุ่มเล็ก ๆ ทั้งขณะเรียนที่บ้านหรือสถานศึกษา (ค่า $PNI_{modified} = 0.290$) รองลงมา ได้แก่ การออกแบบชิ้นงานเพื่อสะท้อนทักษะและความสามารถของผู้เรียน (ค่า $PNI_{modified} = 0.224$) การออกแบบวางแผนเกี่ยวกับชิ้นงาน และกำหนดวิธีการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องใกล้เคียงชีวิตจริงนอกห้องเรียนของผู้เรียน (ค่า $PNI_{modified} = 0.217$) และการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลอย่างหลากหลายสำหรับประเมินชิ้นงานที่สอดคล้องชีวิตจริงนอกห้องเรียนของผู้เรียน (ค่า $PNI_{modified} = 0.203$) รายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าดัชนีของความต้องการจำเป็นด้านบริบทการประเมินตามสภาพจริงของการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน

รายการ	I (สภาพที่คาดหวัง)		D (สภาพที่เป็นจริง)		$PNI_{modified}$	ลำดับ ความสำคัญ
	Mean	SD	Mean	SD		
1. การมอบหมายภาระงานให้ผู้เรียนปฏิบัติเป็นกลุ่มเล็ก ๆ ทั้งขณะเรียนที่บ้านหรือสถานศึกษา	4.99	0.12	3.87	0.96	0.290	1
2. การออกแบบชิ้นงานที่ให้ผู้เรียนปฏิบัติ โดยใช้ทักษะการคิดขั้นสูงในการทำงานชิ้นนั้นให้สำเร็จ	4.99	0.11	4.08	0.81	0.224	2
3. การออกแบบวางแผนเกี่ยวกับชิ้นงาน และกำหนดวิธีการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องใกล้เคียงชีวิตจริงนอกห้องเรียนของผู้เรียน	4.99	0.12	4.10	0.73	0.217	3
4. การสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลอย่างหลากหลายสำหรับประเมินชิ้นงานที่สอดคล้องใกล้เคียงชีวิตจริงนอกห้องเรียนของผู้เรียน	4.99	0.11	4.15	0.75	0.203	4
5. การประเมินด้านผลผลิตของผู้เรียน	4.98	0.16	4.15	0.72	0.200	5
6. การใช้วิธีการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องใกล้เคียงชีวิตจริงนอกห้องเรียนของผู้เรียน	4.99	0.11	4.17	0.75	0.197	6
7. การสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลได้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ และถูกต้องตามหลักการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง	4.96	0.21	4.17	0.77	0.190	7
8. การประเมินทักษะการปฏิบัติของผู้เรียน	4.99	0.12	4.20	0.73	0.187	8
9. การออกแบบชิ้นงานเพื่อสะท้อนทักษะและความสามารถของผู้เรียน	4.99	0.12	4.21	0.71	0.186	9
10. การประเมินทักษะการผลิตชิ้นงานที่มอบหมายให้ผู้เรียนปฏิบัติ	4.99	0.12	4.21	0.71	0.185	10

รายการ	I (สภาพที่คาดหวัง)		D (สภาพที่เป็นจริง)		PNI _{modified}	ลำดับ ความสำคัญ
	Mean	SD	Mean	SD		
11. การใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลรูปแบบต่าง ๆ ตามความเหมาะสม ทั้งการสอนแบบเผชิญหน้าในชั้นเรียนและการสอนแบบออนไลน์	4.98	0.16	4.21	0.75	0.183	11
12. การประเมินการทดสอบการปฏิบัติจริงของผู้เรียน	4.99	0.12	4.23	0.74	0.179	12
13. การประเมินด้านกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน	4.99	0.12	4.23	0.76	0.179	12
14. การประเมินการแสดงออกอย่างเต็มความสามารถของผู้เรียน	4.98	0.16	4.23	0.73	0.177	13
รวม	4.98	0.13	4.16	0.76	0.199	-

ด้านที่ 2 ด้านบทบาทของผู้เรียนตามสภาพจริงของการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน พบว่า พิสัยของดัชนีความต้องการจำเป็นมีค่าอยู่ระหว่าง 0.149 – 0.268 ประเด็นที่ครูมีความต้องการจำเป็นมากกว่าประเด็นอื่นเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 4 รายการแรก ได้แก่ การใช้เครื่องมือดิจิทัลในการให้ผู้เรียนได้สะท้อนผลการเรียนรู้ เช่น Video reflective journals, Digital Portfolios, Feedback on Captures Conversations via Video (ค่า PNI_{modified} = 0.268) รองลงมา ได้แก่ การให้ผู้เรียนร่วมประเมินผลงานของผู้เรียนด้วยกัน (เพื่อนประเมินเพื่อน) (ค่า PNI_{modified} = 0.249) การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนร่วมออกแบบวิธีการประเมินผล (ค่า PNI_{modified} = 0.248) และการนำข้อมูลผลการประเมินมาเปรียบเทียบกับจุดประสงค์การเรียนรู้เพื่อหาความก้าวหน้า (ค่า PNI_{modified} = 0.202) รายละเอียดดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าดัชนีของความต้องการจำเป็นด้านบทบาทของผู้เรียนตามสภาพจริงของการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน

รายการ	I (สภาพที่คาดหวัง)		D (สภาพที่เป็นจริง)		PNI _{modified}	ลำดับ ความสำคัญ
	Mean	SD	Mean	SD		
1. การใช้เครื่องมือดิจิทัลในการให้ผู้เรียนได้สะท้อนผลการเรียนรู้	4.99	0.11	3.94	0.91	0.268	1
2. การให้ผู้เรียนร่วมประเมินผลงานของผู้เรียนด้วยกัน	4.98	0.13	3.99	0.86	0.249	2
3. การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนร่วมออกแบบวิธีการประเมินผล	4.99	0.12	4.00	0.91	0.248	3
4. การนำข้อมูลผลการประเมินมาเปรียบเทียบกับจุดประสงค์การเรียนรู้เพื่อหาความก้าวหน้า	4.98	0.16	4.14	0.74	0.202	4
5. การให้ข้อมูลย้อนกลับในแต่ละผลงานหรือชิ้นงานในระหว่างเรียนโดยไม่มีผลต่อคะแนนในชิ้นงานนั้น ๆ	4.97	0.16	4.16	0.72	0.195	5
6. การนำข้อมูลผลการประเมินมาพิจารณาหาจุดเด่นจุดด้อยของผู้เรียนเป็นรายบุคคล	4.98	0.15	4.17	0.79	0.194	6

รายการ	I (สภาพที่คาดหวัง)		D (สภาพที่เป็นจริง)		PNI _{modified}	ลำดับ ความสำคัญ
	Mean	SD	Mean	SD		
7. การเป็นพี่เลี้ยงให้กับผู้เรียนอย่างเหมาะสม ให้คำแนะนำแก่ผู้เรียนโดยดูจากสถานการณ์ว่าต้องดำเนินการอย่างไร Coaching อย่างต่อเนื่อง และลดความเครียดของผู้เรียน	4.98	0.15	4.18	0.81	0.193	7
8. การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนโต้แย้งหรือเสนอแนะความคิดเห็นหลังจากที่ประเมินผลงานหรือชิ้นงานไปแล้ว	4.98	0.14	4.18	0.84	0.191	8
9. การให้คำแนะนำชี้แนะแก่ผู้เรียนโดยพิจารณาจากสถานการณ์ว่าต้องดำเนินการอย่างไรอย่างต่อเนื่อง เพื่อลดความเครียดของผู้เรียน	4.99	0.11	4.20	0.79	0.190	9
10. การสะท้อนผลการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนเป็นระยะ ๆ โดยผ่านช่องทางการสื่อสารต่าง ๆ	4.97	0.17	4.20	0.82	0.185	10
11. การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนนำเสนอคำตอบหรือผลการทำชิ้นงานต่อชั้นเรียน	4.97	0.18	4.21	0.79	0.182	11
12. การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนร่วมออกแบบชิ้นงานที่จะเป็นผลผลิตของการเรียน	4.97	0.18	4.22	0.81	0.178	12
13. การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนอธิบายความคิดเห็นระหว่างการปฏิบัติชิ้นงานทั้งการสอนแบบเผชิญหน้าในชั้นเรียนและการสอนแบบออนไลน์	4.97	0.18	4.32	0.78	0.150	13
14. การติดตามความก้าวหน้าในการเรียนของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง	4.97	0.17	4.33	0.70	0.149	14
รวม	4.98	0.15	4.16	0.81	0.197	-

ด้านที่ 3 ด้านกระบวนการให้คะแนนตามสภาพจริงของการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน พบว่า พิสัยของดัชนีความต้องการจำเป็นมีค่าอยู่ระหว่าง 0.131 – 0.295 ประเด็นที่ครูมีความต้องการจำเป็นมากกว่าประเด็นอื่นเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 4 รายการแรก ได้แก่ การเปิดโอกาสให้สังคม/ชุมชนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนรู้ (ค่า PNI_{modified} = 0.295) รองลงมา ได้แก่ การรวบรวมข้อมูลผู้เรียนจากการทำแฟ้มสะสมผลงาน (Portfolio) (ค่า PNI_{modified} = 0.289) การเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง/ครอบครัวมีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนรู้ (ค่า PNI_{modified} = 0.282) และการเปิดโอกาสให้ผู้เรียน/เพื่อนร่วมชั้นเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนรู้ (ค่า PNI_{modified} = 0.220) รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าดัชนีของความต้องการจำเป็นด้านกระบวนการให้คะแนนตามสภาพจริงของการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน

รายการ	I (สภาพที่คาดหวัง)		D (สภาพที่เป็นจริง)		PNI _{modified}	ลำดับ ความสำคัญ
	Mean	SD	Mean	SD		
1. การเปิดโอกาสให้สังคม/ชุมชนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนรู้	4.99	0.12	3.85	1.03	0.295	1

รายการ	I (สภาพที่คาดหวัง)		D (สภาพที่เป็นจริง)		PNI _{modified}	ลำดับ ความสำคัญ
	Mean	SD	Mean	SD		
2. การรวบรวมข้อมูลผู้เรียนจากการทำแฟ้มสะสมผลงาน	4.99	0.11	3.87	0.99	0.289	2
3. การเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง/ครอบครัวมีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนรู้	4.98	0.13	3.89	1.00	0.282	3
4. การเปิดโอกาสให้ผู้เรียน/เพื่อนร่วมชั้นเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนรู้	4.98	0.16	4.08	0.87	0.220	4
5. การรวบรวมข้อมูลผู้เรียนจากการประเมินผลการเรียนก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังการเรียน	4.98	0.16	4.13	0.85	0.204	5
6. การใช้เครื่องมือดิจิทัลในการเปิดโอกาสให้ทุกกลุ่มมีส่วนร่วมในการประเมิน	4.97	0.18	4.16	0.76	0.194	6
7. การรวบรวมข้อมูลผู้เรียนจากการสัมภาษณ์ซักถาม พูดคุยกับผู้เรียนเพื่อให้ได้ข้อมูลต่าง ๆ	4.98	0.15	4.19	0.80	0.189	7
8. การรวบรวมข้อมูลผู้เรียนจากการสังเกตจดบันทึกพฤติกรรมของผู้เรียนเป็นรายบุคคล	4.98	0.14	4.20	0.83	0.187	8
9. การใช้วิธีการจัดรวบรวมชิ้นงานที่หลากหลายทั้งการสอนแบบเผชิญหน้าในชั้นเรียนและการสอนแบบออนไลน์	4.96	0.20	4.24	0.75	0.170	9
10. การรวบรวมคะแนนจากการประเมินผู้เรียนทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน	4.98	0.13	4.29	0.75	0.163	10
11. การสร้างเกณฑ์ในการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และตัวชี้วัด	4.99	0.10	4.31	0.71	0.159	11
12. การประเมินผู้เรียนจากการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน	4.97	0.18	4.36	0.71	0.141	12
13. การกำหนดเกณฑ์การประเมินผลการเรียนรู้และเกณฑ์การให้คะแนนชิ้นงานของผู้เรียนอย่างชัดเจน	4.97	0.17	4.38	0.72	0.137	13
14. การยืดหยุ่นในการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน	4.98	0.16	4.40	0.69	0.131	14
รวม	4.98	0.15	4.17	0.82	0.195	-

2. ผลการวิเคราะห์และจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นของการประเมินตามสภาพจริงของการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานจำแนกตามด้าน พบว่า ผลประเมินสภาพที่คาดหวังทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งด้านบริบทการประเมินตามสภาพจริงของการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน (M=4.98, S.D.=0.13) ด้านบทบาทของผู้เรียนตามสภาพจริงของการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน (M=4.98, S.D.=0.15) และ ด้านกระบวนการให้คะแนนตามสภาพจริงของการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน (M=4.98, S.D.=0.15) เมื่อจำแนกตามด้านตามสภาพที่เป็นจริง พบว่า ผลประเมินสภาพที่เป็นจริงทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดี โดยด้านกระบวนการให้

คะแนนตามสภาพจริงของการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานมากที่สุด ($M = 4.17$, $S.D. = 0.82$) รองลงมา คือ ด้านบริหารการประเมินตามสภาพจริงของการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน ($M = 4.16$, $S.D. = 0.76$) และด้านบทบาทของผู้เรียนตามสภาพจริงของการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน ($M = 4.16$, $S.D. = 0.81$) ซึ่งเมื่อพิจารณาค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น พบว่า ความต้องการจำเป็นที่ต้องได้รับการแก้ไขเร่งด่วนสำหรับครูเกี่ยวกับการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงของการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน มากที่สุด คือ ด้านบริหารการประเมินตามสภาพจริงของการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน (ค่า $PNI_{modified} = 0.199$) รองลงมา ด้านบทบาทของผู้เรียนตามสภาพจริงของการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน (ค่า $PNI_{modified} = 0.197$) และด้านกระบวนการให้คะแนนตามสภาพจริงของการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน (ค่า $PNI_{modified} = 0.195$) ตามลำดับ ซึ่งมีรายละเอียดดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์และจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นของการประเมินตามสภาพจริงของการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน

การประเมินตามสภาพจริงของการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน	I (สภาพที่คาดหวัง)		D (สภาพที่เป็นจริง)		$PNI_{modified}$	ลำดับความสำคัญ
	Mean	SD	Mean	SD		
1. ด้านบริหารการประเมินตามสภาพจริงของการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน	4.98	0.13	4.16	0.76	0.199	1
2. ด้านบทบาทของผู้เรียนตามสภาพจริงของการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน	4.98	0.15	4.16	0.81	0.197	2
3. ด้านกระบวนการให้คะแนนตามสภาพจริงของการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน	4.98	0.15	4.17	0.82	0.195	3

จากผลการวิจัยสามารถแสดงถึงความสำคัญของการบูรณาการการประเมินตามสภาพจริงเข้ากับการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน การตอบสนองต่อความต้องการจำเป็นในทั้งสามด้านจะช่วยเสริมสร้างกระบวนการประเมินที่มีความสมบูรณ์ และส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนในบริบทที่มีความซับซ้อนและหลากหลายมากยิ่งขึ้นในปัจจุบัน โดยสามารถสรุปเป็นโมเดลได้ดังแผนภาพที่ 2

แผนภาพที่ 2 โมเดลการประเมินตามสภาพจริงสำหรับการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน

อภิปรายผล

การศึกษาความต้องการจำเป็นของการประเมินผลตามสภาพจริงของการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน พบว่าครูผู้สอนมีความต้องการเร่งด่วนใน 3 ด้านหลัก ได้แก่ ด้านบริบทการประเมินตามสภาพจริงของการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน ด้านบทบาทของผู้เรียนตามสภาพจริงของการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน และด้านกระบวนการให้คะแนนตามสภาพจริงของการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงแนวโน้มที่สำคัญต่อการพัฒนาการประเมินผลการเรียนรู้ในยุคปัจจุบัน โดยสามารถอภิปรายได้ดังนี้

1. ด้านบริบทการประเมินตามสภาพจริงของการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน ครูผู้สอนมีความต้องการจำเป็นสูงสุดในด้านการมอบหมายภาระงานให้ผู้เรียนปฏิบัติเป็นกลุ่มเล็ก ๆ ทั้งในขณะที่เรียนที่บ้านหรือในสถานศึกษา การดำเนินกิจกรรมกลุ่มช่วยให้ผู้เรียนมีโอกาสใช้ทักษะและความรู้อย่างกว้างขวาง เช่น ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการคิดวิเคราะห์ และทักษะการสื่อสารระหว่างกัน ทั้งนี้ สอดคล้องกับแนวคิดของ Hart (1994) ที่ชี้ให้เห็นว่าการประเมินที่สะท้อนสภาพจริงจะเกิดขึ้นเมื่อผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่ส่งเสริมการแก้ปัญหาหรือสร้างองค์ความรู้ร่วมกัน การใช้กิจกรรมกลุ่มจึงเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยให้ครูสามารถประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนในบริบทที่ใกล้เคียงกับชีวิตจริง

2. ด้านบทบาทของผู้เรียนในกระบวนการประเมินตามสภาพจริง ความต้องการสำคัญในด้านนี้คือการใช้เครื่องมือดิจิทัลเพื่อให้ผู้เรียนสะท้อนผลการเรียนรู้ของตนเอง เช่น การทำ Video Reflective Journals, Digital Portfolios, และ Feedback ผ่านการสนทนาที่บันทึกเป็นวิดีโอ การใช้เทคโนโลยีดังกล่าวช่วยให้ผู้เรียนสามารถบันทึกและทบทวนกระบวนการเรียนรู้ของตนเองได้อย่างลึกซึ้ง อีกทั้งยังสร้างพื้นที่สำหรับการสื่อสารระหว่างผู้เรียนและครู สอดคล้องกับ Yasin et al. (2020) ที่ชี้ให้เห็นว่าเทคโนโลยีเป็นปัจจัยสำคัญต่อความสำเร็จของการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน การให้ผู้เรียนมีบทบาทมากขึ้นในกระบวนการประเมินจึงช่วยสร้างความเป็นเจ้าของในการเรียนรู้และเพิ่มความโปร่งใสในกระบวนการประเมิน

3. ด้านกระบวนการให้คะแนนตามสภาพจริง ความต้องการสำคัญในด้านนี้คือการเปิดโอกาสให้สังคมหรือชุมชนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนรู้ การให้ผู้ปกครองหรือชุมชนมีส่วนร่วมตั้งแต่การกำหนดวัตถุประสงค์ วิธีการ และเกณฑ์การประเมิน ช่วยให้กระบวนการประเมินมีความโปร่งใสและสอดคล้องกับบริบทของผู้เรียนมาก

ขึ้น แนวคิดนี้สอดคล้องกับงานของ อุทุมพร จามรมาน (2540) และ Wiggins (1989) ที่เน้นว่าการประเมินตามสภาพจริงควรมีการตัดสินใจร่วมกันระหว่างครู ผู้เรียน และผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ การให้ชุมชนมีส่วนร่วมจึงช่วยเพิ่มความน่าเชื่อถือและความเป็นธรรมในกระบวนการประเมิน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ควรจัดอบรมและพัฒนาความรู้ให้ครูเข้าใจถึงวิธีการออกแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานที่เน้นการประเมินตามสภาพจริง โดยเฉพาะในด้านการจัดกิจกรรมกลุ่มย่อยเพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา และการสื่อสารของผู้เรียนในบริบทที่สอดคล้องกับสถานการณ์จริง

2. ควรสนับสนุนการใช้เครื่องมือดิจิทัลเพื่อช่วยผู้เรียนในการสะท้อนผลการเรียนรู้ของตนเอง เช่น Video Reflective Journals และ Digital Portfolios การใช้เทคโนโลยีนี้จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถบันทึกและทบทวนกระบวนการเรียนรู้ของตนเองได้อย่างเป็นระบบ และสร้างความโปร่งใสในกระบวนการประเมิน

3. เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในกระบวนการประเมินตั้งแต่การกำหนดวัตถุประสงค์ วิธีการ และเกณฑ์การประเมิน เพื่อสร้างกระบวนการที่โปร่งใสและสอดคล้องกับบริบทจริงของผู้เรียน การมีส่วนร่วมนี้จะช่วยเพิ่มความน่าเชื่อถือและความเป็นธรรมในกระบวนการประเมิน

4. สนับสนุนทรัพยากรและเทคโนโลยีที่จำเป็น เช่น ซอฟต์แวร์และอุปกรณ์ดิจิทัล เพื่อให้ครูและผู้เรียนสามารถใช้เครื่องมือเหล่านี้ได้อย่างเต็มประสิทธิภาพในการเรียนรู้และประเมินตามสภาพจริง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรขยายการวิจัยไปยังโรงเรียนและกลุ่มตัวอย่างที่มีบริบทต่างกัน เช่น โรงเรียนในเขตเมืองและชนบท เพื่อเปรียบเทียบผลลัพธ์และพิจารณาความเหมาะสมของการประเมินตามสภาพจริงในบริบทที่หลากหลาย

2. ควรศึกษาและพัฒนาวิธีการจัดกิจกรรมกลุ่มที่เน้นการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา และการทำงานร่วมกัน เพื่อให้ได้แนวทางที่มีประสิทธิภาพในการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง

3. ทำวิจัยเชิงทดลองเพื่อศึกษาผลกระทบของการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เช่น Video Reflective Journals และ Digital Portfolios ต่อการสะท้อนผลการเรียนรู้และการมีส่วนร่วมของผู้เรียนในกระบวนการประเมิน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจนถึงผลลัพธ์ของการใช้เทคโนโลยีในการประเมิน

4. ควรวิจัยเพิ่มเติมเกี่ยวกับบทบาทของผู้ปกครองและชุมชนในกระบวนการประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อหาวิธีการที่เหมาะสมในการเพิ่มความร่วมมือจากชุมชน รวมถึงศึกษาผลกระทบของการมีส่วนร่วมนี้ต่อความน่าเชื่อถือและความเป็นธรรมในกระบวนการประเมิน

เอกสารอ้างอิง

กรมวิชาการ. (2540). *การประเมินผลจากสภาพจริง*. กรุงเทพฯ: กรมวิชาการกระทรวงศึกษาธิการ.

กัลย์วิสาข์ ธาราวร และกมลวรรณ ตังธนากานนท์. (2560). การประเมินความต้องการจำเป็นของครูเพื่อพัฒนา

ความสามารถในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา. *วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา*, 12(2), 370-384.

ฐิติพัฒน์ โทเมนพรรณกุล. (2554). *การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบผสมผสานวิชาปฏิบัติ กีตาร์ 1 ที่มีต่อทักษะการปฏิบัติทางดนตรี สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ธีรภัทร ถิ่นแสนดี และปรัชญา สังชาตรี. (2564). 5 รูปแบบสำหรับการจัดการการสอนในสถานการณ์โรคอุบัติใหม่. *วารสารวิชาการรัตนบุศย์*, 3(3), 66-73.

- บุญเชิด ภิญโญนนันตพงษ์. (2544). *การประเมินการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ: แนวคิดและวิธีการ*. กรุงเทพฯ: อัมรินทร์พรินตติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- บุญยาพร สารมะโน บุญชม ศรีสะอาด และอมร มะลาศรี. (2561). การพัฒนารูปแบบการประเมินตามสภาพจริงที่มีผลต่อความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 12(1), 96-109.
- บุญยาพร สารมะโน. (2559). *การพัฒนารูปแบบการประเมินตามสภาพจริงที่มีผลต่อความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ปณิตา วรธรรมพิรุณ. (2551). *การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้บนเว็บแบบผสมผสาน โดยใช้ปัญหาเป็นหลัก เพื่อพัฒนาการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนิสิตปริญญาบัณฑิต*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พยุศรี วังโส. (2561). *การพัฒนามาตรฐานการประเมินตามสภาพจริงของครูโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม*. ดุษฎีนิพนธ์หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิจัย วัดผล และสถิติทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พัฒนศักดิ์ กงภูธร. (2563). *การส่งเสริมความสามารถในการคิดแก้ปัญหา ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน โดยใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับสื่อสังคม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนจตุรพักตรพิมานรัชดาภิเษก*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- มนต์ชัย เทียนทอง. (2549). *Blended Learning: การเรียนรู้แบบผสมผสานในยุค ICT (ตอนที่ 1)*. *วารสารวิชาการครุศาสตร์อุตสาหกรรม*, 1(2), 48-57.
- โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. (2564). *บรรยากาศการเรียนรู้โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์*. Retrieved on 25 August 2022 from <https://www.facebook.com/thammasatsecondaryschool>
- สมศักดิ์ ภูวิภาดาธรรม. (2554). *การยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและการประเมินตามสภาพจริง*. เชียงใหม่: Tine Knowledge Center.
- สมาคมคณิตศาสตร์แห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์. (2541). *คู่มือโครงการคณิตศาสตร์*. กรุงเทพฯ: บริษัทการพิมพ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี. (2542). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2564). *รายงานการศึกษาสภาพการจัดนิเวศการเรียนรู้ในประเทศไทย*. เอกสารอัดสำเนา.
- สุวิทย์ เมษินทรีย์. (2557). *รายงานการวิจัยแนวทางการพัฒนาการศึกษาไทยกับการเตรียมความพร้อมสู่ศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- อุทุมพร จามรมาน. (2540). *แบบแผนและเครื่องมือการวิจัยทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Best, J. W. (1984). *Research in Education*. New Jersey: Prentice Hall.
- Carman, J.M. (2005). *Blended Learning Design: Five Key Ingredients*. Retrieved on 25 August 2022 from <http://www.agilantlearning.com/pdf/Blended%20L.pdf>.
- Cronbach, L. J. (1970). *Essentials of Psychological Testing*. New York: Harper and Row.
- Frey, B. B. (2014). *Modern classroom assessment*. Kansas: SAGE Publications.

- Frey, B. B., Schmitt, V. L., & Allen, J. P. (2012). Defining authentic classroom assessment. *Practical Assessment Research and Evaluation*, 17(2), 1-18. <https://doi.org/10.7275/sxbs-0829>
- Graham, C.R., Allen, S., & Ure, E. (2003). *Blended Learning Environments: A Review of the Research Literature*. Unpublished Manuscript, Provo, UT.
- Harrell, T.S. (2020). *3 Key Elements in Learning Ecosystems and Why L&D Professionals Should Care*. Retrieved on 25 August 2022 from <https://www.bizlibrary.com>
- Hart, D. (1994). *Authentic assessment: A handbook for educators*. California: Addison-Wesley.
- Liu, D., & Lu, L. (2024). The Analysis of Time Management and Students' Self-efficacy of Blended Learning: A Case Study of College English Course in the University of Science and Technology Liaoning. *International Journal of Sociologies and Anthropologies Science Reviews*, 4(2), 549–566. <https://doi.org/10.60027/ijasar.2024.4510>
- Meyer, C. A. (1992). What's the Difference Between Authentic and Performance Assessment?. *Educational Leadership*, 49(8), 127-143.
- Oliver, M. & Trigwell, K. (2005). Can Blended Learning Be Redeemed?. *E-Learning*, 2(1), 17–26.
- Staker, H., & Horn, M. B. (2012). *Classifying K-12 Blended Learning*. Mountain View, CA: Innosight Institute.
- Thorne, K. (2003). *Blended learning: How to integrate online and traditional learning*. London: Kogan Page.
- Whitlock, B., & Nanavati, J. (2013). A systematic approach to performative and authentic assessment. *Reference Services Review*, 41(1), 32-48.
- Wiggins, G. (1989). *The Futility of Trying to Teach Everything of Importance*. Educational Leadership.
- Wiggins, G. (1989). *The Futility of Trying to Teach Everything of Importance*. Retrieved on 12 January 2022 from <http://www.ibmidatlantic.org/Wiggins.pdf>.
- Wiggins, G. (1990). *The Case for Authentic Assessment*. Retrieved on 12 January 2022 from <http://www.shsu.edu/wcb/schools/SHSU/>.
- Worthen, B. & Sanders, J. (1993). *Educational Evaluation*. New York: Longman.
- Yasin, M. N., Azman Ong, H. M., & Abd Aziz, N. N. (2020). Assessment of the blended learning implementation in higher education: students' readiness perspective. *International Journal of Advanced Science and Technology*. 29(6), 702-712.
- Yu, H., Nilnopkoon, P., Klangphahol, K., & Kotchasis, S.. (2023). The Influence of Blended Cooperative Learning Instructional Model on the Learning Achievement and Designed Characteristic Behaviors of College Students' Ideological and Moral Education Course. *International Journal of Sociologies and Anthropologies Science Reviews*, 3(2), 63–70. <https://doi.org/10.14456/ijasar.2023.17>
- Yuliyana, M., Rochmiyati., & Maulina, D. (2021). Blended learning assessment instrument for elementary school. *Educational Research in Indonesia*, 2(3), 668-676. <https://doi.org/10.51276.edu.v2i3.189>.

